

FRENDE FORSIKRING

Rapport om solvens og finansiell stilling

Pilar 3 – mars 2020

Innhold

A. Virksomhet og resultater	4
A.1 Virksomhet	4
A.2 Forsikringsresultat	5
A.3 Investeringsresultat	6
A.4 Resultat fra øvrig virksomhet	6
A.5 Andre opplysninger	6
B. System for risikostyring og internkontroll	7
B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	7
B.2 Krav til egnethet.....	10
B.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens	10
B.4 Internkontrollsystem	13
B.5 Internrevisjonsfunksjon	13
B.6 Aktuarfunksjon	14
B.7 Utkontraktering	14
B.8 Andre opplysninger	14
C. Risikoprofil.....	15
C.1 Forsikringsrisiko	15
C.2 Markedsrisiko	15
C.3 Kredittrisiko	15
C.4 Likviditetsrisiko	15
C.5 Operasjonell risiko	16
C.6 Andre vesentlige risikoer	16
C.7 Andre opplysninger	16
D. Verdsetting for solvensformål.....	17
D.1 Eiendeler	17
D.2 Forsikringstekniske avsetninger.....	17
D.3 Andre forpliktelser	18
D.4 Alternative verdsettingsmetoder	18
D.5 Andre opplysninger	18
E. Kapitalforvaltning	19
E.1 Ansvarlig kapital	19
E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav.....	19
E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet ..	21
E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller.....	21
E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet	21
E.6 Andre opplysninger	21
Vedlegg: Kvantitativ del	22

Innledning

Finansforetaksloven stiller krav om offentliggjøring av finansiell informasjon (Pilar 3). Krav til innholdet i denne rapporten er spesifisert i vedlegg til forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften. Denne rapporten er utarbeidet for Frende Forsikring konsern. En tilsvarende rapport er utarbeidet for Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS.

Sammendrag

Konsernet Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som videreutvikler og forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Selskapene ble stiftet 20. juni 2007 og har felles driftsmodell. Frende Holding AS eies av 15 frittstående sparebanker.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen, men er basert på distribusjon gjennom eierbankenes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, via egne salgssentre i franchisekanalen, og via elektronisk distribusjon gjennom eierbankene, partnere og frende.no.

Som et forsikringssselskap er vi eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er den største risikoen at de økonomiske tapene vi dekker for våre kunder blir større enn ventet. Deretter kommer risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Vi er også eksponert for en forretningsmessig risiko der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at vi er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkurransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstille kundenes økte forventninger.

Solvensmarginen i Frende Forsikring er 185 %.

Hovedtrekk 2019

- Bestandspremie i konsernet 31.12.2019 er MNOK 3 086 (2 889) en vekst på 7 %.
- Resultat før skatt for året var MNOK 401 (44)
- Forsikringsresultatet var MNOK 219 (30)
- Finansavkastning var MNOK 264 (25), tilsvarende 6,1% (0,7). Deler av dette er allokert til forsikringsresultatet.
- Egenkapitalavkastning for året (ROE) etter skatt var 23,1 % (1,9).

Skadeforsikring

- Skadeprosent for egenregning var 77,4 % (81,5)
- Kostnadsprosent var 18,8% (19)

Livsforsikring

- Erstatningsandel var 60% (60)
- Kostnadsandel var 127,1 % (126)

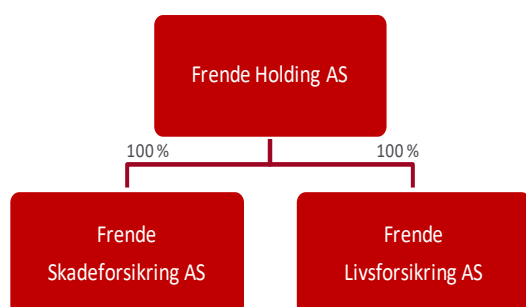
A. Virksomhet og resultater

A.1 Virksomhet

Konsernet Frende omfatter livsforsikrings- og skadeforsikringsvirksomhet. Selskapene har i 2019 hatt fokus på kundeopplevelse, vekst og lønnsomhet, samt fortsatt tilrettelegging og effektivisering av driften. Det har også vært fokusert på videreutvikling og etablering av samspill og gode møteplasser mellom konsernets forsikringselskaper og dets distributører.

Livselskapet selger personforsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter innen pensjon og personalforsikring, primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter. Frende Liv hadde ved utgangen av 2019 en bestand av personrisikodekninger på 123 500 personrisikodekninger, fordelt på 66 000 kunder.

Skadeselskapet selger skadeforsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter. Ved utgang av året hadde skadeselskapet 150 500 privatkunder og 13 600 bedriftskunder, og et samlet premievolum på MNOK 2 111.

	Antall aksjer	Andel
Sporebanken Vest	2 684 911	39,7 %
Sporebanken Sør	1 364 844	20,2 %
Sporebanken Øst	891 491	13,2 %
Sporebanken Sogn og Fjordane	676 000	10,0 %
Helgeland Sporebank	532 365	7,9 %
Sporeskillingsbanken	110 760	1,6 %
Haugesund Sporebank	104 580	1,5 %
Skudenes & Aakra Sporebank	74 529	1,1 %
Flekkefjord Sporebank	60 482	0,9 %
Fana Sporebank	56 321	0,8 %
Søgne og Greipstad Sporebank	54 173	0,8 %
Voss Sporebank	48 982	0,7 %
Lillesand Sporebank	39 771	0,6 %
Luster Sporebank	36 763	0,5 %
Etne Sporebank	24 028	0,4 %
	6 760 000	100 %

Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS har felles driftsmodell med en ledergruppe, som sikrer en god og helhetlig kundeopplevelse og effektive prosesser. Dette gjør at selskapene står sterkere i møte med fremtidige kundeforventninger, og har gode muligheter til å optimalisere videre innovasjon og produktutvikling. Siden oppstarten av Frende Forsikring har selskapene hatt flere felles funksjoner, som IT, økonomi, salg og marked.

Konsernet har ingen gruppeinterne transaksjoner utover kostnadsdeling av felles funksjoner, som fordeles til kostpris.

Frende Forsikring er under tilsyn av Finanstilsynet¹. PWC² reviderer årsregnskapene for foretakene i konsernet.

¹ Finanstilsynet, Revierstredet 3, Postboks 1187 Sentrum 0107 Oslo

² PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 – Sandviken, NO – 5835 Bergen

A.2 Forsikringsresultat

Premieinntekter

Frende konsernet hadde i 2019 brutto forfalt premie på MNOK 3 106 (2 913). Forfalt premie omfatter risikopremie fra Skade, risikopremie fra Liv, samt sparepremie på IPS og IBP avtaler i Liv. Opptjent premie for egen regning eks sparepremie var MNOK 2 604 (2 338).

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader for egenregning var MNOK 1 819 (1 718), fordelt på MNOK 1 555 (1 422) i betalte skader og MNOK 262 (292) i endring erstatningsavsetning og avsatt premiereserve for egenregning. I tillegg er det avgitt innskuddsreserver på MNOK 81 (125).

Skadevirksomheten opplevde en skadeprosent for egen regning på 77,4 (81,5), etter et år med mange store brannskader og økning i skadefrekvens. Erstatningskostnadene for egen regning i Livvirksomheten var MNOK 223. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 60 %, som er tilsvarende nivå som i 2018.

Solvens II - bransjer	Brutto				Netto			
	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2019		31.12.2018	
	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader
Forsikring mot inntektstap	36,0	33,3	33,9	26,0	35,7	33,3	33,5	26,0
Yrkesskadeforsikring	48,4	44,8	45,2	34,4	48,0	35,7	44,8	33,7
Motorvognforsikring - ansvar	336,0	239,4	312,8	222,5	332,0	239,9	309,0	218,4
Motorvognforsikring - øvrig	587,3	465,3	533,8	447,3	580,3	465,4	527,3	447,2
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	833,5	623,1	771,2	627,0	820,2	624,0	746,7	629,3
Ansvarsforsikring	23,4	28,1	19,4	8,3	23,2	28,2	19,3	9,2
Assistanseforsikring	156,4	117,5	144,4	124,7	155,0	117,5	143,0	124,7
Forsikring mot diverse økonomisk tap	30,2	22,5	26,0	18,9	29,7	22,6	25,6	18,9
Total	2 051,2	1 574,0	1 886,8	1 509,1	2 024,1	1 566,6	1 849,1	1 507,4

Tabell 1: Tabellen viser brutto opptjent premie og brutto erstatningskostnader Skadevirksomheten per Solvens II-bransje. Beløp er oppgitt i MNOK.

Resultatanalyse, i MNOK	Individuell kapital-forsikring	Gruppelivs-forsikring	Kollektiv pensjons-forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Øvrige produkter	Sum 2019
Finansinntekter & andre inntekter	26,5	4,4	11,6	24,8	9,2	76,5
Renteresultat	26,5	4,4	11,6	24,8	9,2	76,5
Renteresultat 2018	2,6	0,4	1,1	2,4	0,9	7,5
Risikopremie	126,3	25,9	38,5	123,8	59,7	374,3
Erstatninger	36,5	13,9	25,5	101,1	42,0	219,0
Kursreguleringsfond	-	-	1,4	5,5	-	6,9
Tilleggsavsetning	-	-	1,3	5,3	-	6,5
Netto gjenforsikring	0,7	2,2	0,9	-2,6	2,7	3,9
Risikoresultat	89,1	9,9	9,4	14,6	15,0	138,0
Risikoresultat 2018	74,5	6,6	13,5	17,6	10,7	122,9
Administrasjonspremie netto	68,0	6,2	42,8	57,7	32,0	206,7
Andre inntekter	-	-	13,8	-	-	13,8
Administrasjonsavsetning	-	-	0,6	3,0	-	3,5
Driftskostnader	76,8	19,4	69,4	76,4	31,4	273,5
Administrasjonsresultat	-8,8	-13,2	-13,3	-21,7	0,5	-56,6
Administrasjonsresultat 2018	-7,5	-16,3	-45,6	-20,2	-0,3	-89,8
Bransjeresultat f. skatt uten andre kostnader	106,7	1,1	7,8	17,6	24,8	158,0
Bransjeresultat f. skatt uten andre kostnader 2018	69,5	-9,2	-31,0	-0,2	11,3	40,4
Andre kostnader	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0	-0,1
Resultat f. skatt	106,8	1,1	7,8	17,6	24,8	158,0

Tabell 2: Tabellen viser selskapets rente-, risiko og administrasjonsresultat fordelt per bransje. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.3 Investeringsresultat

Frende Forsikrings totale finansinntekter på MNOK 248 (25) refererer seg til avkastning på plassering i aksjefond, renteportefølje og eiendom. Årets avkastning ble 6,1 % (0,7%). Økningen i finansavkastning skyldes de gode finansmarkedene gjennom året, med særlig god utvikling i aksje- og kredittmarkedene.

Konsernet har felles forvaltning av kollektiv portefølje og selskapsportefølje. Konsernets kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko, og anses å ha en profil som er tilnærmet bransjepraksis.

Holding	Total investerings-avkastning	Total investerings-avkastning
	31.12.2019	31.12.2018
Norske aksjer	8,0	-3,7
Nordiske aksjer	23,8	-5,2
Globale aksjer	58,7	-26,5
Emerging Markets aksjer	2,9	-6,7
Sikring aksjer	0,0	-1,3
Aksjer totalt	93,4	-43,4
Eiendom	34,7	30,6
Norske omløpsobligasjoner	61,1	25,4
Norske lån & fordringer	23,4	17,9
Høyrente obligasjoner	17,9	0,4
Globale IG obligasjoner	30,2	-4,2
Andre renter	3,1	0,3
Renter totalt	135,8	39,9
Pensjonsmidler	2,7	-1,2
Renter ansvarlig lån	-18,9	-0,6
Total avkastning per 31.12	247,7	25,2

Tabell 3: Tabellen viser avkastning fordelt på ulike aktivaklasser. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.4 Resultat fra øvrig virksomhet

Forsikringsrelaterte driftskostnader er på MNOK 654 (644). Kostnadsvekst i 2019 er vesentlig knyttet til økte ressurser for satsning innen effektivisering og automatisering av driften, samt utvikling av digitaliserte kundeprosesser.

Frende konsernet har ved utgangen av 2019 275 ansatte, mot 256 i 2018.

Konsernet har ingen andre virksomhetsområder utover forsikringsvirksomhet.

A.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om virksomhet eller resultater.

B. System for risikostyring og internkontroll

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

Organisering og ansvarsområder

Styret har det overordnede ansvaret for at risikostyringen er tilfredsstillende etablert i forhold til konsernets soliditet og risikovilje.

Dette innebærer å sikre at:

- det er etablert en klar ansvarsfordeling mellom styret og daglig ledelse
- Frende Forsikring har en klart definert risikoappetitt som er konsistent med strategi og finansielle mål og som følges opp jevnlig
- alle risikoer er tilstrekkelig identifisert
- styringen av alle vesentlige risikoer i Frende Forsikring er hensiktsmessig organisert
- å vedta policyer på vesentlige risikoområder og å innhente informasjon om at de etterleves

Det er opprettet et risikoutvalg for styret i Frende Forsikring. Risikoutvalget bistår styret med å overvåke og styre selskapets samlede risiko og vurdere om selskapets styrings- og kontrollordninger er tilpasset risikonivå og omfang av virksomheten i konsernet.

Styret har for øvrig fastsatt egen styreinstruks.

Konsernsjef

Konsernsjefen er ansvarlig for å gjennomføre strategier og retningslinjer vedtatt av styret. Konsernsjefen skal sørge for at risikostyring gjennomføres, dokumenteres, overvåkes og blir fulgt opp på en forsvarlig måte og i henhold til styrets føringer. Konsernsjefen skal fastsette nødvendige instruksjoner og retningslinjer for hvordan Frende Forsikring sin risikostyring skal gjennomføres i praksis.

Konsernsjefen skal løpende følge opp endringer i selskapets risikoeksponering og informere styret om vesentlige endringer. Konsernsjef skal minimum én gang per år gi styret en samlet vurdering av Frende Forsikring sin risikosituasjon.

Styret har for øvrig fastsatt egen instruks for konsernsjef.

Daglig leder og øvrige ledere i Frende

Daglig leder er primært ansvarlig for å implementere de føringene styret gir i henhold til risikostyring og internkontroll.

Alle ledere er for øvrig ansvarlig for at den løpende risikostyringen innenfor eget ansvarsområde er tilfredsstillende. Dette innebærer:

- å til enhver tid ha oversikt over vesentlige risikoforhold innen eget ansvarsområde
- å følge opp implementering og etterlevelse av tilhørende kontrolltiltak
- å kunne underbygge at hensiktsmessig kontroll av risiko er etablert og fungerer.

Alle ansattes ansvar

Det er de ansatte som påtar virksomheten risiko, gjennom sitt daglige virke. Det primære ansvaret for risikostyring ligger i førstelinjen gjennom ledere og ansatte med god kompetanse og helhetsforståelse for virksomheten. Alle ansatte har ansvar for å utføre sitt arbeid i tråd med de fullmakter, instruksjoner og retningslinjer som gjelder for den enkelte.

Compliancefunksjonen sitt ansvar

Compliancefunksjonen skal gjennom rådgivning og kontroll avdekke og forebygge risiko relatert til internt og eksternt regelverk.

Ved å vurdere, gi råd om, overvåke og rapportere om compliancerisikoen i Frende Forsikring sine ulike virksomhetsområder og datterselskaper skal funksjonen bidra til at konsernet har lav compliancerisiko. Det er etablert egne complianceansvarlige per foretak i Frende som koordineres av leder for compliance. I tillegg har Frende oppnevnt et personvernombud som skal gi råd om hvordan Frende best mulig kan ivareta kundenes personverninteresse, samt egen hvitvaskingsansvarlig som har et særskilt ansvar for at rutiner på området foreligger, ajourholdes og etterleves.

Risikostyringsfunksjonen sitt ansvar

Risikostyringsfunksjonen skal bistå ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte i konsernet, og sikre at dette er i samsvar med eksterne og interne krav.

Risikostyringsfunksjon er ansvarlig for å overvåke konsernets risikoprofil og skal ha oversikt over de risikoer Frende Forsikring er eller kan bli eksponert for. Dette inkluderer å rapportere om utvikling av risiko på viktigste risikofaktorer og at hvert foretak er innenfor styrevedtatt risikoappetitt.

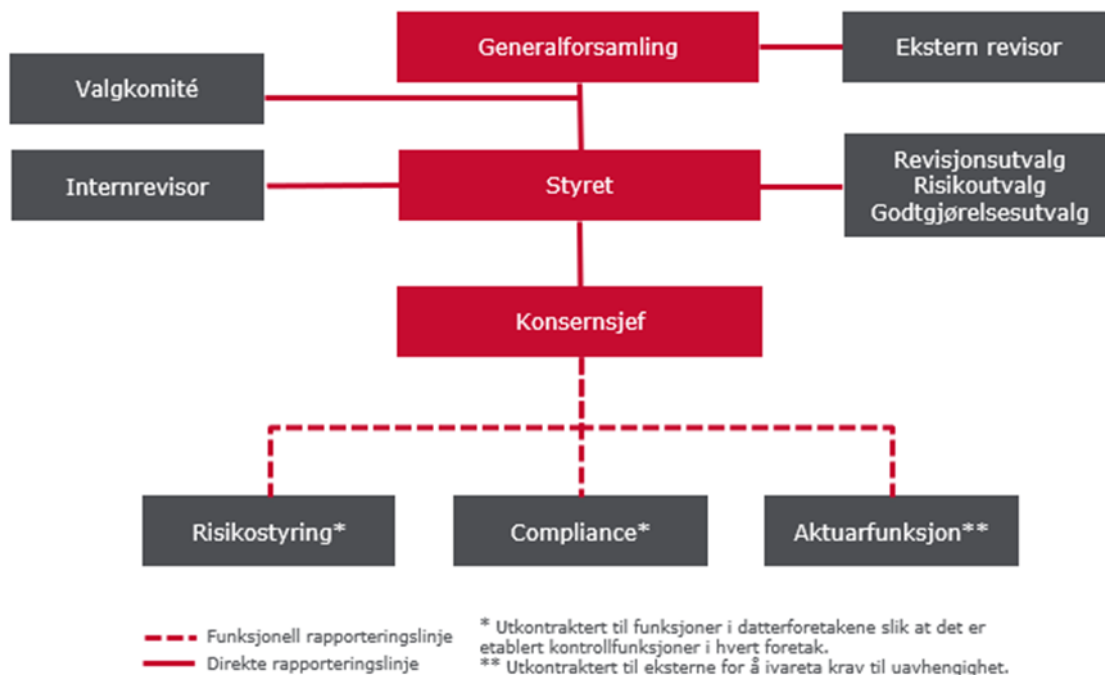
Risikostyringsfunksjonen skal minst én gang i året igangsette og organisere en systematisk og helhetlig prosess for vurdering av risiko og kontroll (ORSA-prosessen og internkontroll, jf. også egne policyer på disse områdene).

Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen har ansvar for å kontrollere og vurdere de forsikringstekniske avsetningene. Aktuarfunksjonen skal også evaluere selskapets tariffen med henhold til sannsynlighet for lønnsom drift og evaluere selskapets gjenforsikringsordninger.

Internrevisjon

Internrevisjon skal overvåke at risikostyring og internkontroll i konsernet fungerer. Internrevisjonen skal basere sitt arbeid på en risikovurdering og innenfor rammene av styrevedtatt årsplan.

Figur 1: Illustrasjon av organiseringen av Frende Forsikring.

Figur 2: Figuren illustrer de tre forsvarslinjene og ansvarsfordelingen mellom dem.

Godtgjørelsesordninger

Frende Forsikring har et enkelt kommuniserbart og åpent belønningssystem. Belønningssystemet skal sammen med utfordrende og spennende arbeidsoppgaver lede til at selskapet fremstår som en attraktiv arbeidsgiver.

Styret beslutter prinsippene for selskapets godtgjørelsesordninger, samt lønn og vilkår for adm.dir. og CFO. Godtgjørelsesutvalget rådgir administrerende direktør i spørsmål som omhandler kompensasjon til ledende ansatte og gir sin innstilling knyttet til lederlønnsprinsipper og godtgjørelsesstrategi og godtgjørelsespakker for selskapets ledende ansatte og ansatte med kontrolloppgaver. Godtgjørelsesutvalget har også en gjennomgang av selskapets retningslinjer for godtgjørelsesordninger. Det har ikke vært gjort endringer i retningslinjene i løpet av perioden.

Maksimal variabel godtgjørelse er satt til 1 månedslønn for samtlige ansatte med unntak av ledergruppen. Ledergruppen har en maksimal variabel godtgjørelse på 1,5 månedslønn. Kriteriene for utdeling av bonus er en funksjon av avkastning på egenkapitalen og bestandsvekst for Frende Forsikring samlet sett.

I tillegg har selskapet innskuddspensjon til alle ansatte og ytelsespensjon til en liten andel av ledelsen.

B.2 Krav til egnethet

Frende har etablert rutiner for egnethetsvurdering av blant annet ledere og kontrollfunksjoner i foretaket. Både ledere og nøkkelpersoner må ha hederligandel og de kvalifikasjoner administrasjonen vurderer som nødvendig for å fylle den konkrete stilling vedkommende skal ivareta i foretaket. Egnethetsvurdering av daglig leder gjennomføres av styret i tilknytning til ansettelsesprosessen. Egnethetsvurdering av andre sentrale funksjoner som nøkkelfunksjoner, gjennomføres i tråd med vedtatte retningslinjer av administrasjonen i foretaket. Egnethetsvurdering og tilhørende dokumentasjon oversendes til Finanstilsynet i tråd med gjeldende regelverk.

B.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens

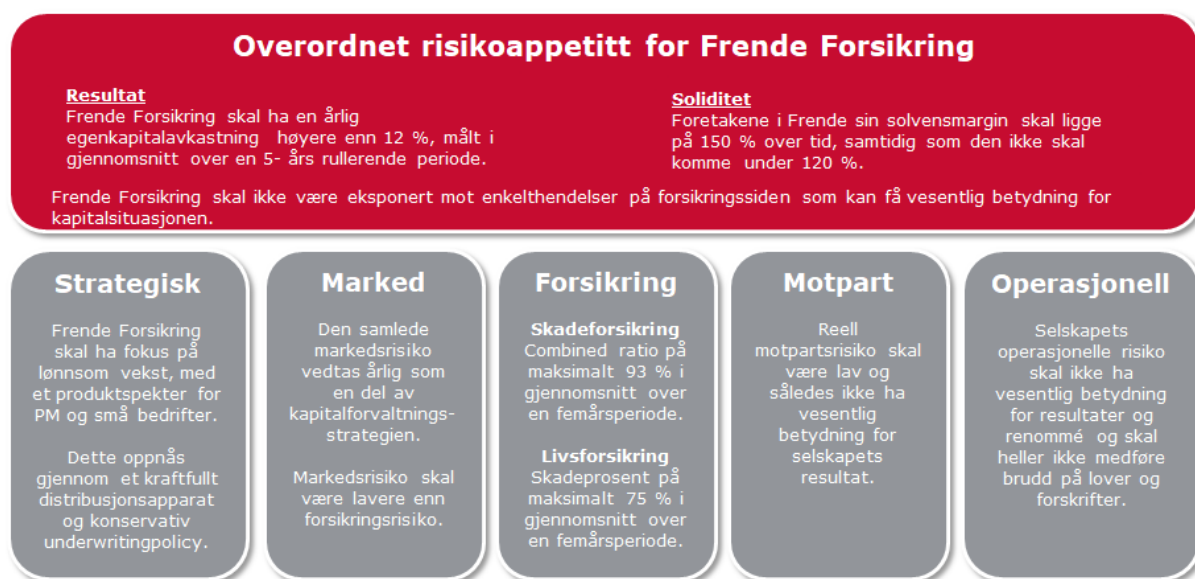
Frende har etablert risikostrategier på alle vesentlige områder som er integrert inn i egne styrende dokumenter. Risikostrategiene skal sikre at virksomheten identifiserer, styrer og følger opp risikoer på alle vesentlige områder.

Risikorammeverket

Risikoappetitt definerer på overordnet nivå virksomhetens vilje til å bære risiko. Styret har definert en risikoappetitt som blir oppdatert minst årlig og vurderes inn i strategien og de vurderinger som gjøres i ORSA-prosessen.

Selskapets risikoprofil reflekterer en vurdering av virksomhetens faktiske eksponering mot de ulike risikotypene i risikouniverset. Risikoprofilen skal måles ved bruk av standardmodellen så langt det lar seg gjøre. For de deler av Frende Forsikring sitt risikounivers som ikke dekkes godt nok i standardmodellen, vurderes risikoprofilen ved hjelp av kvalitative vurderinger, og der det er mulig supplert ved kvantifisering av effekter.

Frende Forsikring sin overordnede risikoappetitt er definert som:

Figur 3: Figuren viser Frende Forsikring sin overordnede risikoappetitt.

Risikoappetitten brytes ned til risikorammer som angir mulig eksponering mot de ulike risikotypene. De konkrete risikorammene fremgår i de underliggende retningslinjene.

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen rapporterer til CFO og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- Bistand til ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte
- Overvåke risikostyringssystemet
- Rapportering om risikoeksponering og rådgivning til ledelsen om risikostyrings spørsmål
- Identifisering og vurdering av nye risikoer

Identifisering av risiko

Operasjonelle risikoer blir identifisert basert på en analyse av sannsynlighet for at en hendelse inntreffer og konsekvensen det har for at vi når vårt målbilde.

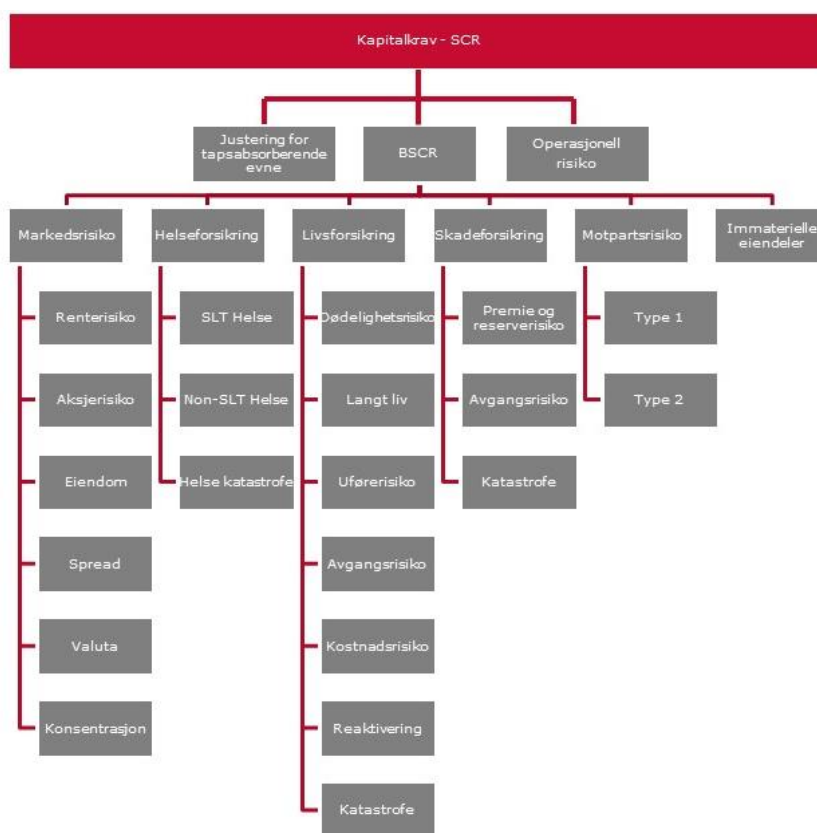
Risikovurderingen gjøres årlig med utgangspunkt i arbeidsprosesser i hver enhet og rapporteres videre til styret og ledelsen.

Måling av risiko

Frende Forsikring benytter standardmodellen sine forutsetninger og resultater for å beregne risiko og tilhørende kapitalkrav for alle risikokategorier. Standardmodellen benyttes både i kapitalframskrivningen, og for å teste at risikoprofilen er i tråd med risikoappetitten og gjeldende risikorammer. Som figuren nedenfor viser dekker standardmodellen alle vesentlige risikokategorier med unntak av strategisk risiko.

Standardmodellen er kalibrert slik at det skal være 0,05 % sannsynlighet for at et samlet tap over en periode på 12 måneder overstiger det beregnede kapitalkravet.

Vår vurdering er at vår samlede risiko er ivaretatt gjennom beregningene og forutsetningene som ligger til grunn i standardmodellen.

Figur 4: Figuren viser alle moduler og undermoduler som inngår i beregningen av kapitalkravet.

Rapportering av risiko

Alle ledere har løpende ansvar for å overvåke, rapportere og bekrefte risiko- og kontrollsituasjon på egne områder. Dette gjøres minst én gang i året i en sentralisert styrt risikovurderingsprosess. Eksponering i de største risikokategoriene analyseres kvartalsvis og rapporteres halvårlig til styret og ledelsen.

Det utarbeides en halvårlig risikorapport som skal gi styret og ledelsen oversikt over de største risikoene Frende er eksponert for og utviklingen i disse.

Resultatene fra ORSA-prosessen oppsummeres i en rapport i henhold til policy for ORSA og policy for internkontroll.

Styret mottar årlig motta rapport fra aktuar-, compliance- og internrevisjonsfunksjonen i henhold til instruks.

Prosess for egenvurdering av risiko og solvenssituasjon

Det gjennomføres årlig en egenvurdering av risiko- og solvenssituasjonen (ORSA-prosessen) per underliggende forsikringsselskap, samt en konsolidert rapport for Frende Forsikring. ORSA-prosessen tar utgangspunkt i vår eksponering og en vurdering av stresstester på våre største risikokategorier, strategi og femårig forretningsprognose. Det

blir gjennomført stress- og scenarioanalyser for å vurdere effekten av ulike økonomiske nedgangsscenarioer ut planperioden.

Styret behandler ORSA gjennom året som det fremkommer av årshjulet nedenfor. Fra og med 2016 har Frende også hatt et risikoutvalg som bistår styret med forberedelse av saker relatert til risikostyringen, herunder ORSA.

Figur 5: Figuren illustrerer gjennomføringen av ORSA-prosessen i Frende.

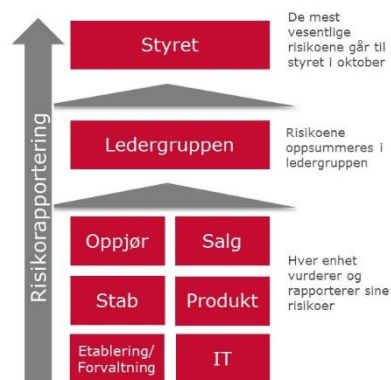
B.4 Internkontrollsystem

Det gjennomføres årlig en internkontroll og risikovurderingsprosess for å vurdere våre prosesser og eksisterende risikoreducerende tiltak. Prosessen involverer alle avdelinger i Frende og ledergruppen.

Internkontrollen baseres på en vurdering av sannsynlighet og konsekvens i de arbeidsprosesser som er definert i de respektive enhetene.

En samlet vurdering av risikosituasjonen forelegges styret.

Foretaket har etablert en compliancefunksjon i tråd med kravene i gjeldende regelverk. Funksjonen rapporterer til administrerende direktør og styret. Rollen utøves i samsvar med styrets vedtatte instruks for compliancefunksjonen.

Figur 6: Figuren viser hvordan risikoene rapporteres fra hver enhet og opp til ledergruppen og styret.

B.5 Internrevisjonsfunksjon

Internrevisjonen kontrollerer at foretakene i konsernet er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten.

Internrevisjonen gjennomfører sine prosjekter i henhold til årlig revisjonsplan som behandles og besluttes av styret.

Utøvelsen av internrevisjonsfunksjonen er utkontraktert til EY. På den måten forblir funksjonen uavhengig og objektiv i forhold til virksomheten den undersøker.

B.6 Aktuarfunksjon

Aktuarfunksjonen rapporterer til styret og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- Prosess for fastsettelse av forsikringstekniske avsetninger til Solvens II-formål
- Uttale seg om selskapets retningslinjer for tegning av forsikringer
- Uttale seg om selskapets reassuranseprogram
- Bidra til en effektiv implementering av selskapets risikostyringssystem
- Aktuarfunksjonens rapport til styret og ledelsen

Aktuarfunksjonen ble utkontraktert f.o.m. desember 2019 for å ivareta uavhengighet.

B.7 Utkontraktering

Styret har vedtatt retningslinjer for utkontraktering fra Frende. Retningslinjene er gjenstand for årlig styrebehandling. Det er etablert struktur for risikovurdering av utkontrakterte prosesser, og det gjennomføres kontroll og rapportering av utkontrakterte prosesser og funksjoner. All utkontraktering fra Frende meldes Finanstilsynet.

Frende har valgt å utkontraktere internrevisjonen til EY. Internrevisjonen skal dekke Frende Holding AS med datterselskaper. Ved å utkontraktere sikrer vi en egen uavhengig og effektiv internrevisjon som kan trekke på den nødvendige kompetansen til å revidere alle våre ulike kjerneprosesser.

Aktuarfunksjonen er utkontraktert for å ivareta krav til uavhengighet.

Det foreligger også flere gruppeinterne utkontrakteringsavtaler i Frende-konsernet. Den vesentligste utkontrakteringsavtalen gjelder utkontraktering av forsikringsoppgjør og IT fra Frende Livsforsikring AS til Frende Skadeforsikring AS. I tillegg foreligger det flere mindre omfangsrike utkontrakteringsavtaler mellom foretakene i konsernet, eksempelvis knyttet til kundesenter og enkelte stab-, støtte-, og kontrollfunksjoner.

B.8 Andre opplysninger

Det er foretakets vurdering at system for risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig med hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene som er knyttet til foretakets virksomhet.

C. Risikoprofil

All vesentlig risiko i konsernet stammer fra forsikringsvirksomheten i Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS. Det tas ingen aktiv risiko i morselskapet ut over eierskapet i Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS.

C.1 Forsikringsrisiko

Konsernets forsikringsportefølje består i hovedsak av standardiserte produkter innen privatmarkedet. Vi har en relativt lav eksponering mot bedriftsmarkedet og langhalede produkter. Vi viser for øvrig til de underliggende SFCR-rapportene for Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS for ytterligere detaljer.

C.2 Markedsrisiko

Frende Forsikring sin aksjeportefølje består utelukkende av børsnoterte aksjer, eksternt forvaltet gjennom veldiversifiserte fondsstrukturer. Aksjeporteføljen er satt sammen av andeler i aksjefond med betydelig innslag av stabile aksjer (lav beta) som normalt skal medføre mindre kurssvingninger enn markedet, og som har til hensikt å gjøre det bedre enn markedet i perioder med fallende verdier.

Eiendomsporteføljen er foretatt gjennom investering i egnede veldiversifiserte fondsstrukturer med hovedfokus på investering i kontor og handelsbygg i de største byene i Norge.

Av Frende sine plasseringsmidler er om lag 80 % investert i rentemarkedet, med fokus på en veldiversifisert portefølje av norske og internasjonale høykvalitets obligasjoner (investment grade). Motparter i renteporteføljen er som hovedregel gjenstand for en grundig analyse og kredittvurdering av forvalter, og det tilordnes konkrete investeringsrammer per motpart. Som følge av karakteristika ved det norske rentemarkedet er en andel av Frende Forsikring sin renteportefølje investert i utstedere som ikke har offisiell rating fra S&P, Moody's eller Fitch (hovedsakelig banker og boligkredittforetak). Kredittrisikoen knyttet til disse motpartene vurderes som lav.

C.3 Kredittrisiko

Konsernet pådrar seg kredittrisiko gjennom avtaler foretakene inngår med eksterne aktører gjennom forsikringene vi selger, investeringene vi foretar oss og gjenforsikringsavtaler. Kredittrisiko defineres her som risiko for tap som en følge av at våre motparter ikke kan innfri sine forpliktelser.

Reassuranseprogrammet er fordelt på flere motparter, alle med en offisiell rating på minimum A. Det er ingen pågående konflikter der vi har problemer med å kreve inn våre rettmessige krav fra våre reassurandører.

C.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at vi ikke har tilstrekkelig likviditet til å betale erstatninger og dekke løpende driftskostnader som lønn og husleie.

Selskapets forretningsdrift er ikke av en slik karakter at det er vesentlig risiko for likviditetskrise. Vi mottar premien på forskudd og investerer størstedelen av forvaltningskapitalen i likvide midler slik at det til enhver tid skal være nok til å dekke forventede utbetalinger. Ved skader av en slik størrelse at de dekkes av selskapets reassuranseprogram vil det bli utarbeidet en betalingsplan slik at selskapets likviditetssituasjon ikke blir vesentlig påvirket.

Samlet forventet profitt i fremtidig premie (EPIFP) er per 31.12.2019 MNOK 286,5.

C.5 Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko menes uønskede hendelser som en følge av svikt i interne arbeidsprosesser, feil begått av ansatte, misligheter og kriminalitet, systemsvikt eller eksterne hendelser som kan lede til økonomisk tap eller tap av omdømme.

Vi definerer også compliance- og omdømmerisiko som en del av operasjonell risiko. Dette inkluderer risiko for brudd på lovgivning i forhold til GDPR og anti-hvitvasking som selskapet har hatt et stort fokus på de siste årene. Compliancerisiko er risikoen for offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme som en følge av manglende etterlevelse av interne og eksterne regler. Omdømmerisiko er risiko for tap som en følge av redusert omdømme med tanke på kunder eller regulerende myndigheter.

Avdelingslederne er ansvarlig for å identifisere og kontrollere de operasjonelle risikoene innenfor sine operative områder. Vi har siden oppstarten i 2008 gjennomført årlige risikokartlegginger som involverer alle avdelinger og ledergruppen. De største risikoene blir vurdert i ledergruppen og rapportert videre til styret og risikoutvalget. Vi har ikke identifisert operasjonelle risikoer som skiller seg ut i forhold til hva som kan forventes i et forsikringsselskap av vår størrelse.

Frende har etablert rutiner for å identifisere, overvåke og treffe tiltak som reduserer risikoen for uønskede hendelser. Dette omfatter blant annet:

- Årlig internkontrollvurdering innen alle områder i Frende Skadeforsikring
- Årlig ledelsesbekreftelse på internkontroll
- System for avviksrapportering
- Vurderinger og anbefalinger fra internrevisor
- Årlig vurdering fra compliance

C.6 Andre vesentlige risikoer

I tillegg til de rent finansielle risikoene er Frende eksponert for en forretnings- og strategirisiko som ikke fullt ut er dekket av de øvrige risikokategoriene. Risikoen oppstår som følge av eksterne faktorer som påvirker våre interesser og kan lede til uventede inntekts- eller kostnadssvingninger eller endret kundeadferd. Dette kan for eksempel være nye konkurrenter, endringer i markedet, nye innovative løsninger eller reguleringer.

C.7 Andre opplysninger

Konsernet har ingen vesentlige usikrede risikokonsentrasjoner eller andre vesentlige opplysninger om foretakets risikoprofil.

D. Verdsetting for solvensformål

Under Solvens II kreves det at eiendeler og forpliktelser verdsettes til markedsverdi. Det innebærer at både eiendeler og forpliktelser skal settes til det beløpet man må betale for å overføre forpliktelsene til en annen selvstendig og uavhengig aktør.

I de etterfølgende avsnittene har vi beskrevet sentrale antagelser og vurderinger som ligger til grunn for verdsettelse av eiendeler og forpliktelser i Solvens II.

D.1 Eiendeler

På eiendelsiden er det verdsettingen av følgende poster som har betydning for tilgjengelig kapital; immaterielle eiendeler, obligasjoner som føres til amortisert kost, avsetningen til garantiordningen og størrelsen på reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger.

Justeringene som er gjort for Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS er beskrevet i SFCR-rapportene til de respektive foretakene.

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Tabellen nedenfor viser forsikringstekniske avsetninger under Solvens II sammenlignet med forsikringstekniske avsetninger i regnskapsbalansen.

	Regnskap	Solvens II
Forsikringstekniske avsetninger, brutto	7 908	6 779
Reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger	105	89
Risikomargin		193
Forsikringstekniske avsetninger, netto	7 803	6 882

Avsetningene fordeler seg på de ulike datterforetakene og hovedbransjene på følgende måte:

Beskrivelse	Solvens II - verdsetting av forsikringstekniske avsetninger, fordelt per bransje								Totalt
	Forsikring mot inntekts-tap	Yrkesskade-forsikring	Motorvogn-forsikring - ansvar	Motorvogn-forsikring - øvrig	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvars-forsikring	Assistanse-forsikring	Forsikring mot diverse økonomisk tap	
Premieavsetninger, brutto	3,4	5,8	1,5	48,8	44,1	6,4	14,5	1,5	126,0
Reassurandørenes andel	-0,1	-0,1	-0,7	-1,8	-3,8	0,0	-0,2	-0,1	-6,8
Premieavsetninger, netto	3,5	5,8	2,3	50,6	47,8	6,4	14,8	1,6	132,8
Erstatningsavsetninger, brutto	91,6	216,0	408,9	135,3	517,7	57,8	67,0	6,7	1501,1
Reassurandørenes andel	0,0	13,0	1,6	0,1	0,9	0,7	0,0	0,0	16,4
Erstatningsavsetninger, netto	91,6	203,0	407,3	135,2	516,8	57,0	67,0	6,7	1484,7
Risikomargin	6,9	16,1	29,7	13,3	40,7	4,6	5,9	0,6	117,9
Avsetninger totalt, brutto	101,9	237,8	440,2	197,5	602,5	68,8	87,4	8,8	1745,0
Reassurandørenes andel	-0,1	13,0	0,9	-1,7	-2,8	0,7	-0,2	-0,1	9,6
Avsetninger totalt, netto	102,0	224,9	439,3	199,2	605,4	68,1	87,7	8,9	1735,4

Tabell 4: Forsikringstekniske avsetninger i Frende Skadeforsikring AS.

Beskrivelse	Solvens II - verdsetting av forsikringsteknisk avsetninger, fordelt per hovedbransje			Total
	Helse, likt liv	Helse, likt skade	Liv	
Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger, brutto	807	115	4 234	5 157
Reassurandørens andel	46	34		80
Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger, netto	761	81	4 234	5 077
Risikomargin	48	17	9	75
Avsetninger totalt, netto	810	99	4 243	5 152

Tabell 5: Forsikringstekniske avsetninger i Frende Livsforsikring AS.

De produktene hvor usikkerhetene i avsetningene er størst er:

- Uførerente/-pensjoner siden erstatningsavviklingen har noe lengre haler enn øvrige produkter.
- Barne- ungdomsforsikring grunnet kompleks sammensetning av dekninger, lange avviklingshaler og generelt få tilgjengelige bransjedata.
- IBNR-beregninger av langhalede bransjer, som f.eks. yrkesskade og personskader knyttet til motorproduktene.

D.3 Andre forpliktelser

Utsatt skatteforpliktelse øker som en følge av endret verdsetting av eiendeler og forpliktelser. I tillegg føres det en forpliktelse tilsvarende avsetningen til garantiordningen.

Forventet utbytte føres ikke som en forpliktelse i Solvens II-balansen, men trekkes fra i avstemmingsreserven.

Ut over dette har selskapet ingen andre forskjeller mellom forpliktelsene i Solvens II-balansen og finansregnskapet.

D.4 Alternative verdsettingsmetoder

Selskapet benytter seg ikke av alternative verdsettingsmetoder.

D.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om verdsetting av eiendeler og forpliktelser til solvensformål.

E. Kapitalforvaltning

E.1 Ansvarlig kapital

Tellende kapitalposter i kapitalgruppe 1 utgjør størstedelen av samlet tellende kapital. Risikoutjevningfond, naturskadepoolen og ansvarlig lån kategoriseres som kapitalgruppe 2.

Eiendeler minus forpliktelser i henhold til Solvens II prinsipper	1 495
Foreslått utbytte	-
Ansvarlig lån	425
Basiskapital	1 920
Annen kapital	-
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	1 920
Kapitalgruppe 1	1 415
Kapitalgruppe 2	505
Kapitalgruppe 3	-
Supplerende kapital	-
Sum tilgjengelig kapital til å dekke SCR	1 920

Tabell 6: Tabellen viser sammensetningen av ansvarlig kapital. Beløp er oppgitt i MNOK.

De største forskjellene mellom Solvens II-balansen og regnskapsbalansen kommer som en følge av:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null i Solvens II-balansen
- Hold-til-forfall porteføljen er verdsatt til markedsverdi
- Inkludering av forventet fremtidig fortjeneste i framtidige premier
- Neddiskontering av framtidige forpliktelser
- Reklassifisering av garantiavsetningen fra egenkapital i regnskapet til avsetning under Solvens II-balansen
- Ulik verdi på utsatt skatt som en følge av forskjellige verdsettelsesprinsipper av eiendeler og forpliktelser

Forventet fortjeneste i framtidige premier er en konsekvens av at premieavsetningen går fra dagens prinsipp om uopptjent premie til et beste estimat. Med dagens forventede Combined Ratio innebærer det at vi inkluderer en forventet fremtidig fortjeneste i tilgjengelig kapital. Per 31.12.2019 utgjør fremtidig forventet profitt MNOK 286,5.

E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

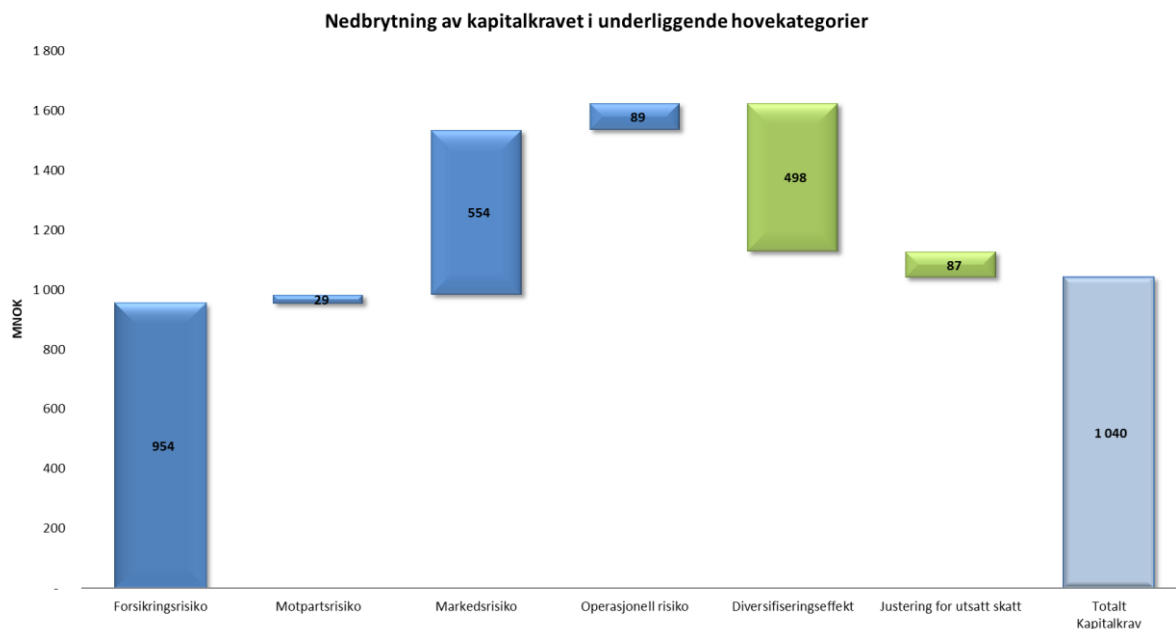
Frende Forsikring konsern har ved utgangen av 2019 et kapitalkrav i henhold til standardmodellen på MNOK 1 038 etter diversifiseringseffekter. Ansvarlig kapital utgjør MNOK 1 920, etter utbytte. Dette gir en solvensmargin 185 %. Minstekapitalkravet er MNOK 467.

Analyse av kapitalkravet

Den klart største risikokategorien er forsikringsrisiko, som alene står for et kapitalkrav på MNOK 954. Dette utgjør i størrelsesorden 59 % av summen av kapitalkravet før

diversifisering. Videre utgjør kapitalkravet knyttet til markedsrisiko MNOK 554, mens operasjonell risiko og motpartsrisiko utgjør henholdsvis MNOK 89 og MNOK 29.

Diversifiseringseffekter og justering for den tapsabsorberende evnen som følge av utsatt skatteforpliktelse reduserer tapspotensialet med henholdsvis MNOK 498 og MNOK 87.

Figur 7: Figuren viser størrelsen på kapitalkravet for hver av de underliggende risikokategoriene. Beløp er oppgitt i MNOK.

Beregning av minstekapitalkravet

Vi benytter følgende input til å beregne minstekapitalkravet:

Skadeforsikringsprodukter		
	Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger (f.e.r)	Forfalt premie siste 12 måneder (f.e.r.)
Forsikring mot inntektstap	176	97
Yrlesskadeforsikring	209	50
Motorvognforsikring - ansvar	410	334
Motorvognforsikring - øvrig	186	591
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	565	848
Ansvarsforsikring	63	25
Assistanseforsikring	82	159
Forsikring mot diverse økonomisk tap	8	31

Livsforsikringsprodukter		
	Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger (f.e.r.)	Sum udekket risiko (f.e.r.)
Forpliktelser med overskuddsdeling - garanterte ytelser	466	
Forpliktelser med overskuddsdeling - fremtidige diskresjonære ytelser	0	
Forsikringsforpliktelser med investeringsvalg	4 270	
Andre livsforsikrings- og helseforsikringsforpliktelser, inkl. gjenforsikringsforpliktelser	296	
Sum udekket risiko for alle livsforsikringsforpliktelser, inkl. gjenforsikringsforpliktelser		182 954

E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

Selskapet benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

Selskapet benytter ikke interne modeller for beregning av det regulatoriske kapitalkravet.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

Selskapet har oppfylt både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet i perioden.

E.6 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger.

Vedlegg: Kvantitativ del

S.02.01.01 - Balance Sheet

		Solvency II value
		C0010
Assets		
Goodwill	R0010	
Deferred acquisition costs	R0020	
Intangible assets	R0030	0
Deferred tax assets	R0040	0
Pension benefit surplus	R0050	0
Property, plant & equipment held for own use	R0060	15 578 098
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	4 884 059 437
Property (other than for own use)	R0080	0
Participations and related undertakings	R0090	0
Equities	R0100	0
Equities - listed	R0110	0
Equities - unlisted	R0120	0
Bonds	R0130	3 299 370 602
Government Bonds	R0140	506 601 525
Corporate Bonds	R0150	2 792 769 077
Structured notes	R0160	0
Collateralised securities	R0170	0
Collective Investments Undertakings / Investments funds	R0180	1 576 180 867
Derivatives	R0190	231 798
Deposits other than cash equivalents	R0200	8 276 170
Other investments	R0210	
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	4 266 126 922
Loans and mortgages	R0230	0
Loans on policies	R0240	0
Loans and mortgages to individuals	R0250	0
Other loans and mortgages	R0260	0
Reinsurance recoverables from:	R0270	89 268 733
Non-life and health similar to non-life	R0280	43 314 074
Non-life excluding health	R0290	-3 279 369
Health similar to non-life	R0300	46 593 443
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	45 954 659
Health similar to life	R0320	45 954 659
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	0
Life index-linked and unit-linked	R0340	0
Deposits to cedants	R0350	0
Insurance and intermediaries receivables	R0360	67 737 920
Reinsurance receivables	R0370	39 237 047
Receivables (trade, not insurance)	R0380	0
Own shares	R0390	0
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	0
Cash and cash equivalents	R0410	104 940 229
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	0
Total assets	R0500	9 466 948 386

Liabilities	Solvency II value	
		C0010
Technical provisions – non-life	R0510	1 877 224 321
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	1 405 231 823
TP calculated as a whole	R0530	0
Best Estimate	R0540	1 310 283 911
Risk margin	R0550	94 947 912
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	471 992 498
TP calculated as a whole	R0570	0
Best Estimate	R0580	431 736 222
Risk margin	R0590	40 256 276
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	854 609 194
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	854 609 194
TP calculated as a whole	R0620	0
Best Estimate	R0630	806 121 580
Risk margin	R0640	48 487 615
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	0
TP calculated as a whole	R0660	0
Best Estimate	R0670	0
Risk margin	R0680	0
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690	4 239 604 004
TP calculated as a whole	R0700	0
Best Estimate	R0710	4 230 732 998
Risk margin	R0720	8 871 006
Other technical provisions	R0730	
Contingent liabilities	R0740	
Provisions other than technical provisions	R0750	98 789 339
Pension benefit obligations	R0760	37 288 518
Deposits from reinsurers	R0770	0
Deferred tax liabilities	R0780	87 719 728
Derivatives	R0790	0
Debts owed to credit institutions	R0800	0
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	0
Insurance & intermediaries payables	R0820	0
Reinsurance payables	R0830	0
Payables (trade, not insurance)	R0840	184 524 408
Subordinated liabilities	R0850	425 000 000
Subordinated liabilities not in BOF	R0860	0
Subordinated liabilities in BOF	R0870	425 000 000
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	167 251 246
Total liabilities	R0900	7 972 010 758
Excess of assets over liabilities	R1	1 494 937 628

S.05.01.01 – Premiums, claims and expenses by line of business

		Line of Business for: non-life obligations								Total	
		Income protection insurance	Workers' compensation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Assistance	Miscellaneous financial loss		
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0070	C0080	C010	C0120	C0200	
Premiums written											
Gross - Direct Business	R0110	161 535 111	49 997 961	337 901 062	598 488 341	858 799 161	24 865 152	160 631 651	31 768 186	2 223 986 625	
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120									-	
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130									-	
Reinsurers' share	R0140	331 459	417 813	3 854 925	6 853 365	12 032 166	231 258	1 328 745	421 365	25 471 095	
Net	R0200	161 203 652	49 580 148	334 046 137	591 634 976	846 766 996	24 633 894	159 302 906	31 346 821	2 198 515 530	
Premiums earned											
Gross - Direct Business	R0210	127 745 217	48 443 531	336 014 692	587 254 001	833 523 558	23 374 082	156 398 741	30 159 336	2 142 913 158	
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220									-	
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230									-	
Reinsurers' share	R0240	325 042	437 214	3 982 824	6 960 794	13 326 653	217 988	1 411 533	410 062	27 072 110	
Net	R0300	127 420 175	48 006 317	332 031 868	580 293 207	820 196 905	23 156 094	154 987 208	29 749 274	2 115 841 048	
Claims incurred											
Gross - Direct Business	R0310	122 489 230	40 922 113	219 596 861	442 959 695	585 150 419	26 291 380	110 068 709	21 013 042	1 568 491 449	
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320									-	
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330									-	
Reinsurers' share	R0340	640 972	9 038 683	-505 011	-130 001	-824 981	-97 828	33 710	-111 689	8 043 856	
Net	R0400	121 848 257	31 883 430	220 101 872	443 089 696	585 975 400	26 389 208	110 034 999	21 124 732	1 560 447 594	
Changes in other technical provisions											
Gross - Direct Business	R0410	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420									-	
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0430									-	
Reinsurers' share	R0440	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Net	R0500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Expenses incurred		R0550	41 343 358	12 906 963	81 046 230	130 794 430	193 607 785	6 293 231	36 534 557	7 193 486	509 720 039
Other expenses		R1200									-
Total expenses		R1300									509 720 039

Line of Business for: life obligations		Total
Health insurance	Index-linked and unit-linked insurance	
C0210	C0230	C0300

Premiums written				
Gross	R1410	-120 293 518	423 018 621	302 725 104
Reinsurers' share	R1420	-	-	-
Net	R1500	-120 293 518	423 018 621	302 725 104

Premiums earned				
Gross	R1510	489 133 866	423 018 621	912 152 487
Reinsurers' share	R1520	-	-	-
Net	R1600	489 133 866	423 018 621	912 152 487

Claims incurred				
Gross	R1610	125 945 670	-	125 945 670
Reinsurers' share	R1620	-4 426 412	-	-4 426 412
Net	R1700	130 372 083	-	130 372 083

Changes in other technical provisions				
Gross	R1710	-	-	-
Reinsurers' share	R1720	-	-	-
Net	R1800	-	-	-

Expenses incurred	R1900	242 106 758	-	242 106 758
Other expenses	R2500	-	-	-
Total expenses	R2600	-	-	242 106 758

S.23.01 – Ansvarlig kapital

	Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector					
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	476 000 000	476 000 000		0
Non-available called but not paid in ordinary share capital at group level	R0020				
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	80 688 618	80 688 618		0
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040				0
Subordinated mutual member accounts	R0050				
Non-available subordinated mutual member accounts at group level	R0060				
Surplus funds	R0070				
Non-available surplus funds at group level	R0080				
Preference shares	R0090				
Non-available preference shares at group level	R0100				
Share premium account related to preference shares	R0110				
Non-available share premium account related to preference shares at group level	R0120				
Reconciliation reserve	R0130	858 515 390	858 515 390		
Subordinated liabilities	R0140	425 000 000		425 000 000	
Non-available subordinated liabilities at group level	R0150				
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160				
The amount equal to the value of net deferred tax assets not available at the group level	R0170				
Other items approved by supervisory authority as basic own funds not specified above	R0180	79 733 623		79 733 623	
Non available own funds related to other own funds items approved by supervisory authority	R0190				
Minority interests (if not reported as part of a specific own fund item)	R0200				
Non-available minority interests at group level	R0210				
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds					
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220				
Deductions					
Deductions for participations in other financial undertakings, including non-regulated undertakings carrying out financial activities	R0230				
whereof deducted according to art 228 of the Directive 2009/138/EC	R0240				
Deductions for participations where there is non-availability of information (Article 229)	R0250				
Deduction for participations included by using D&A when a combination of methods is used	R0260				
Total of non-available own fund items	R0270				
Total deductions	R0280				
Total basic own funds after deductions	R0290	1 919 937 631	1 415 204 008	0	504 733 623
Ancillary own funds					
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0300				
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand	R0310				
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0320				
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	R0330				
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0340				
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0350				
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0360				
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0370				
Non available ancillary own funds at group level	R0380				
Other ancillary own funds	R0390				
Total ancillary own funds	R0400				
Own funds of other financial sectors					
Credit Institutions, investment firms, financial institutions, alternative investment fund manager, financial institutions	R0410				
Institutions for occupational retirement provision	R0420				
Non regulated entities carrying out financial activities	R0430				
Total own funds of other financial sectors	R0440				
Own funds when using the D&A, exclusively or in combination of method 1					
Own funds aggregated when using the D&A and combination of method	R0450				
Own funds aggregated when using the D&A and combination of method net of IGT	R0460				
Total available own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)	R0520	1 919 937 631	1 415 204 008	0	504 733 623
Total available own funds to meet the minimum consolidated group SCR	R0530	1 508 774 848	1 415 204 008	0	93 570 840
Total eligible own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)	R0560	1 919 937 631	1 415 204 008	0	504 733 623
Total eligible own funds to meet the minimum consolidated group SCR	R0570	1 508 774 848	1 415 204 008	0	93 570 840
Consolidated Group SCR	R0590	1 039 675 999			
Minimum consolidated Group SCR	R0610	467 854 200			
Ratio of Eligible own funds to the consolidated Group SCR (excluding other financial sectors and the undertakings included via D&A)	R0630	185 %			
Ratio of Eligible own funds to Minimum Consolidated Group SCR	R0650	322 %			
Total eligible own funds to meet the group SCR (including own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)	R0660	1 919 937 631	1 415 204 008	0	504 733 623
SCR for entities included with D&A method	R0670				
Group SCR	R0680	1 039 675 999			
Ratio of Eligible own funds to group SCR including other financial sectors and the undertakings included via D&A	R0690	185 %			

		C0060
Reconciliation reserve		
Excess of assets over liabilities	R0700	1 494 937 631
Own shares (held directly and indirectly)	R0710	-
Foreseeable dividends, distributions and charges	R0720	-
Other basic own fund items	R0730	636 422 241
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740	-
Other non available own funds	R0750	
Reconciliation reserve	R0760	858 515 390
Expected profits		
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0770	165 362 382
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non-life business	R0780	121 161 643
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790	286 524 025

S.25.01.01 – Basic Solvency Capital Requirement

		Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
		C0030	C0040	C0050
Market risk	R0010	554 058 728	554 058 728	
Counterparty default risk	R0020	28 692 563	28 692 563	
Life underwriting risk	R0030	33 918 415	33 918 415	
Health underwriting risk	R0040	308 124 566	308 124 566	
Non-life underwriting risk	R0050	611 530 713	611 530 713	
Diversification	R0060	-498 220 495	-498 220 495	
Intangible asset risk	R0070			
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	1 038 104 489	1 038 104 489	

		Value
		C0100
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120	
Operational risk	R0130	89 262 349
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140	
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	-89 590 002
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160	
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	1 037 776 836
Capital add-ons already set	R0210	
Solvency capital requirement for undertakings under consolidated method	R0220	1 037 776 836
Other information on SCR		
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	R0420	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430	
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440	
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0450	No adjustment
Net future discretionary benefits	R0460	
Minimum consolidated group solvency capital requirement	R0470	466 999 576
Information on other entities		
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements)	R0500	
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Credit institutions, investment firms and financial institutions, alternative investment funds managers, UCITS management companies	R0510	
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Institutions for occupational retirement provisions	R0520	
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Capital requirement for non-regulated entities carrying out financial activities	R0530	
Capital requirement for non-controlled participation requirements	R0540	
Capital requirement for residual undertakings	R0550	
Overall SCR		
SCR for undertakings included via D and A	R0560	
Solvency capital requirement	R0570	1 037 776 836

S.32.01.01 – Undertakings in the scope of the group

Identification code of the undertaking	Country	Legal Name of the undertaking	Type of undertaking	Legal form	Category (mutual/non mutual)	Supervisory Authority	Total Balance Sheet (for (re)insurance undertakings)	Total Balance Sheet (for other regulated undertakings)	Total Balance Sheet (non-regulated undertakings)	Written premiums net of reinsurance ceded under IFRS or local GAAP for (re)insurance undertakings	Turn over defined as the gross revenue under IFRS or local GAAP for other types of undertakings or insurance holding companies	Underwriting performance	Investment performance	Total performance
C0020	C0010	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160
SC/991410325	Norway	Frende Holding AS	Insurance holding company as defined in Art. 212§ [f] of Directive 2009/138/EC	Aksjeselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	1 268 560 132	-	-	-	-	-	151 242 520	147 207 040
SC/991436960	Norway	Frende Skadeforsikring AS	Non-Life undertakings	Aksjeselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	4 371 837 102	-	-	2 024 092 786	-	76 702 866	187 996 914	263 306 687
SC/991437126	Norway	Frende Livsforsikring AS	Composite insurer	Aksjeselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	5 903 412 892	-	-	1 004 111 338	-	141 967 751	15 964 786	157 986 537

Accounting standard	% capital share	% used for the establishment of consolidated accounts	% voting rights	Other criteria	Level of influence	Proportional share used for group solvency calculation	Yes/No	Date of decision if art. 214 is applied	Method used and under method 1, treatment of the undertaking
C0170	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
Local GAAP							Included into scope of group supervision {s2c_CS:x19}		Method 1: Full consolidation {s2c_CS:x10}
Local GAAP	100,00 %	100,00 %	100,00 %		Dominant {s2c_CS:x17}		Included into scope of group supervision {s2c_CS:x19}		Method 1: Full consolidation {s2c_CS:x10}
Local GAAP	100,00 %	100,00 %	100,00 %		Dominant {s2c_CS:x17}		Included into scope of group supervision {s2c_CS:x19}		Method 1: Full consolidation {s2c_CS:x10}